

Viborg Kommune i bevægelse

– politik for idræt og motion

Godkendt i Byrådet 30. august 2017

VIBORG
KOMMUNE

Indhold

Det gode liv i bevægelse	3
Indledning.....	5
Politikkens opbygning	6
Politikkens pejlemærker	7
Flere aktive i foreningerne	9
Organisering.....	10
Faciliteter	11
Aktiviteter	13
Kommunikation.....	14
Samarbejde.....	15
Flere aktive i andre fællesskaber	17
Faciliteter	19
Kommunale institutioner	21
Samarbejde.....	22
Årlige handleplaner og evaluering	23

Det gode liv i bevægelse

Bevægelse er en af hovedingredienserne i det gode liv. Derfor er overskriften på vores nye politik for idræt og motion: Viborg Kommune i bevægelse.

Vores vision er klar. Viborg Kommune skal være et sted, hvor vi:

- Sætter flere borgere i bevægelse
- Giver flere lyst til og mulighed for at være en del af et aktivt fællesskab
- Understøtter vores mange frivillige ildsjæle i idrætslivet
- Inspirerer borgerne til nye typer af aktiviteter
- Sikrer faciliteter, der matcher nye tendenser og behov

Med en ny politik kridter vi banen op for fremtidens idræts- og motionsvaner ved sætte konkrete mål og udvikle nye muligheder.

Nogle løbesko klemmer lidt, og så vælger vi en anden model. Sådan er det også med de aktive fællesskaber: Nogle steder skal vi slå lidt knuder på os selv - andre steder passer vi perfekt ind. For dig er livet i den lokale gymnastikforening måske det helt rigtige, mens din kollega spiller squash på firmaholdet, og naboen har startet en krocket-turnering hjemme på vejen.

Vi er alle forskellige. Derfor skal vi tilbyde mange forskellige rammer for idræt og motion i Viborg Kommune.

At få flere i bevægelse er en opgave, vi skal løfte sammen. Og vi er allerede kommet godt ud af startblokkene. Politikken her er nemlig skabt i tæt parløb med Viborg Idrætsråd, DGI Midtjylland og Folkeoplysningsudvalget, og vi har fået inspirerende indspark fra foreninger, institutioner og borgere – både de aktive, og dem der gerne vil være det.

Stor tak til alle jer, der har givet os modspil og medspil, ideer og ny viden. Sammen sætter vi nu Viborg Kommune i bevægelse!

Borgmester

Torsten Nielsen

Indledning

I Viborg Kommune vil vi gerne være flere, der er aktive. Flere der bevæger sig i foreningen, institutionen, skolen og på arbejdet. Flere der bruger aktiv transport i hverdagen. Og ikke mindst flere der er aktive i familien og de andre fællesskaber, hvor vi har mulighed for idræt og fysisk aktivitet.

Vores politik for idræt, motion og bevægelse deler DGI's og DIF's vision "Bevæg dig for livet", om at 75 % af befolkningen skal være aktive i 2025 – og 50% i en forening. Vi tror på, at der skal et bredt og organiseret samarbejde til for at fastholde de nuværende aktive og tiltrække nye aktive borgere i Viborg Kommune. Vi skal sammen udvikle eksisterende aktiviteter, skabe nye tilbud og sikre tidssvarende faciliteter.

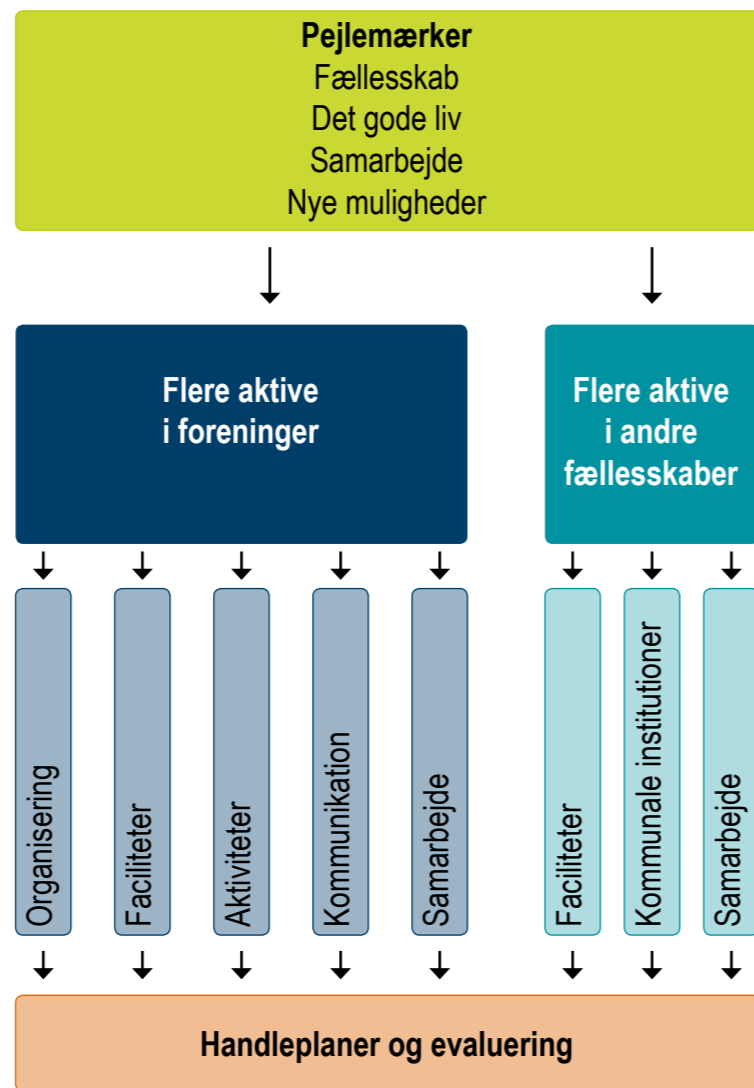
Politikken dækker flere felter end den tidligere idrætspolitik. Den rummer idræt, aktivitet og bevægelse på hele det folkeoplysende område med idrætsforeningerne, de uniformerede korps og voksenundervisningen. Den dækker også fysisk aktivitet i de kommunale institutioner, rammerne for aktiv transport samt byrum og natur som arena for selvorganiserede aktiviteter. Og endelig vil mange af de aktive være at finde i de private tilbud. Al idræts- og motionsaktivitet tæller med, når vi skal være 75.000 aktive borgere i Viborg Kommune.

Politikkens opbygning

Politikken er bygget op af fire dele:

- 1** Første del består af et sæt pejlemærker, der sætter den overordnede ramme for, hvad vi gerne vil skabe med politikken
- 2** Anden del omhandler visionen om, at 50% af borgerne er aktive i foreningen og 25% af borgerne er aktive i andre fællesskaber
- 3** Tredje del er de områder vi gerne vil styrke og beskriver de målsætninger og indsatser, der skal igangsættes for at få flere aktive
- 4** Den sidste del består af handleplaner og evaluering og siger noget om, hvordan vi konkret vil arbejde med at indfri visionen

Politikkens pejlemærker

Vores målsætninger og indsatser i politikken tager udgangspunkt i fire overordnede pejlemærker:

Fællesskab

Idræt og bevægelse er mere end sved på panden. Vi anerkender idrættens egen værdi. Alle har ret til gode oplevelser, at bevæge sig af lyst og at være en del af et fællesskab. Her spiller foreningerne og de frivillige en særlig rolle. De skal møde opbakning og vi vil give dem de bedst mulige vilkår. Vi vil skabe grundlaget for de kommende generationer af ildsjæle. Vi anerkender, at aktive fællesskaber opstår mange steder og at de også er med til at få flere i bevægelse.

Det gode liv

En aktiv hverdag kan bidrage til det gode liv. Idræt og bevægelse rummer mange kvaliteter. Vi kan blive sundere og gøre det lettere at leve med sygdomme. Vi kan tage imod dem, der står udenfor og supplere et presset arbejdsliv, så vi får et liv i balance. Vi vil arbejde for, at borgere i alle aldre kan være aktive gennem hele livet uanset køn, kulturer og sociale forudsætninger. Vi vil dyrke forskellighederne både i deltagere, aktiviteter og arenaer, så alle har adgang til et aktivt liv.

Samarbejde

Vi har ingen færdig opskrift på at få flere i bevægelse. Vi vil lade os inspirere af, hvordan andre har skabt succes, vi vil udvikle og afprøve nye ideer og vi vil samarbejde for at følge visionen. Vi vil indgå partnerskaber på forskellige områder og med både lokale og nationale organisationer. Vi vil se forældrene som naturlige samarbejdspartnere på børneaktiviteterne og involvere dem som positive rollemodeller og medspillere. Vi vil involvere alle, der kan være med til at indfri visionen.

Nye muligheder

Nye trends opstår. Vi afprøver og kombinerer nye aktiviteter. De eksisterende aktiviteter og idrætsgrene udvikles, så de afvikles og kobles på nye måder. Vi vil bevare det der virker, men vi vil også bryde vante rammer og se nye muligheder. Vi vil følge med tiden og de nye fritidsvaner. Vi vil tage godt imod nye initiativer, så de ildsjæle, der vil arbejde for nye aktiviteter, ser Viborg Kommune som en naturlig samarbejdspartner og nemt kan komme i kontakt med de relevante medarbejdere.

Flere aktive i foreningerne

Foreningerne og de frivillige er en forudsætning for, at mange kan være aktive. Foreningerne løfter en stor opgave, når de tager godt imod de mange børn og unge, der starter deres fritidsliv i foreningerne. For at de kan fastholde nuværende medlemmer og tiltrække nye, er det afgørende, at de har gode vilkår og fortsat udvikler deres foreninger, aktiviteter og faciliteter. Samtidig skal det ses i sammenhæng med den øvrige udvikling i de byer, hvor foreningerne hører hjemme. Derfor tager politikken del om flere aktive i foreningerne afsæt i at styrke de fem kerneområder: organisering, faciliteter, aktiviteter, kommunikation og samarbejde.

Organisering

I takt med at foreningernes virke er blevet mere omfattende har mange bestyrelser arbejdet med at styrke organiseringen af deres forening. Det er en væsentlig forudsætning for at udvikle aktiviteterne og tiltrække frivillige og dermed fortsat være vores foretrukne fællesskab for idræt, motion og bevægelse.

Målsætninger

Det er Byrådets mål:

- At understøtte bestyrelserne i fortsat at have veldrevne foreninger, så bestyrelserne kan arbejde med visioner, ejerskab og foreningskultur og derigennem at få flere frivillige, etablere nye aktiviteter og bygge på større samarbejde i foreningens lokalområde
- At etablere et inspirerende miljø og gode udvikling- og uddannelsesmuligheder for bestyrelserne, ildsjælene og de frivillige hjælpere, så flere har lyst til at være aktive
- At bygge samarbejdet mellem foreningerne og Viborg Kommune på imødekommenthed, tilgængelighed og smidighed

Indsatser

Det gør vi ved:

- I samspil med foreningerne, Folkeoplysningsudvalget og de lokale og nationale organisationer at igangsætte et målrettet kompetenceudviklingsforløb, der fortsat styrker det gode bestyrelsesarbejde i foreningerne for derigennem at sikre flere aktive
- At opsøge de gode erfaringer fra foreningerne og formidle dem via elektroniske platforme og inspirationsarrangementer til de øvrige foreninger
- At etablere netværk på tværs af bestyrelserne, så de kan dele viden og erfaringer og sammen udvikle nye veje i arbejdet med den veldrevne forening
- At bakke op om og inspirere de ildsjæle, der ønsker at sætte retning og sikre udvikling, så deres indsats resulterer i flere aktive
- At arbejde på større samarbejde mellem Viborg Kommunes forvaltninger, så foreningerne møder en fleksibel og effektiv samarbejdspartner
- At sikre at kontakten mellem foreningerne og Viborg Kommune sker gennem velfungerende og fleksible digitale administrationsløsninger, så foreningerne kan bruge tiden på aktiviteter
- At invitere til løbende dialog med Folkeoplysningsudvalget, Børne- og Ungdomsforeningernes Samråd, Viborg Idrætsråd og DGI Midtjylland m.fl. om udviklingen

Faciliteter

Faciliteterne er det faste omdrejningspunkt for de fleste aktiviteter i foreningerne og er en forudsætning for at lykkes med at skabe fællesskaber. Det gælder både de klassiske faciliteter og de åbne byrum, men nye tendenser i fritidsvanerne skaber også behov for nye og anderledes faciliteter.

Målsætninger

Det er Byrådets mål:

- At understøtte og inspirere til et aktivt fritidsliv ved at vedligeholde og udvikle de fysiske rammer og arenaer, der anvendes til socialt fællesskab og fysisk aktivitet
- At skabe dynamiske og attraktive lokalområder ved at sikre sammenhæng mellem faciliteterne så faciliteterne kan rumme flere aktive
- At arbejde for flere aktive i foreningerne ved at sikre faciliteter til nye fritidsvaner
- At sikre høj anvendelsesgrad og effektiv drift af faciliteterne

Indsatser

Det gør vi ved:

- At basere udviklingen af eksisterende faciliteter og etableringen af nye faciliteter på analyser, der viser det faktiske brug og behov

- At optimere kapacitetsbenyttelsen og sikre adgang for en bred og større brugerkreds til faciliteterne gennem digital booking og nem adgang for alle aktører
- At involvere forskellige lokale aktører i udviklingen af faciliteter, så de kan bruges til flere funktioner på tværs af foreninger og brugergrupper i lokalområdet
- At opsamle og videreformidle viden og erfaringer fra udvikling af anlæg, som kan hjælpe og inspirere andre anlæg til at tiltrække flere brugere
- At sikre flere aktive gennem etablering og drift af nye faciliteter, der matcher udviklingen i vores fritidsvaner og nye idrætsgrene
- At understøtte aktiv ledelse af faciliteterne og sikre samspil mellem medarbejderne i og brugerne af faciliteterne
- At igangsætte målrettet kompetenceudviklingsforløb for facilitetsmedarbejdere, så de kan understøtte aktiviteterne og de frivillige ildsjæle og dermed spille en proaktiv rolle i at få flere i bevægelse
- At arbejde for, at foreningerne har ensartede grundvilkår for deres aktiviteter

Aktiviteter

Vores ændrede fritidsvaner stiller også store krav til foreningens aktiviteter. Andre fællesskaber agerer i dag hurtigere på nye trends og sikrer generelt mere fleksible rammer. For at foreningerne kan være et fortsat attraktivt fællesskab er det også væsentligt fortsat at udvikle på aktivitetsdelen.

Målsætninger

Det er Byrådets mål:

- At sikre at flere regelmæssigt er aktive i foreningsregi i deres fritid
- At understøtte foreningerne i fortsat at sikre attraktive tilbud af høj kvalitet til børn, unge, voksne, seniorer og dem der har brug for en ekstra hånd for at komme ind i foreningslivet
- At arbejde for at nye tendenser bliver afspejlet i det lokale foreningsliv og dermed inspirere flere til et aktivt fritidsliv

Indsatser

Det gør vi ved:

- At aktivere særlige målgrupper ved at igangsætte kampagner og målrettede aktiviteter i samarbejde med relevante samarbejdspartnere

- I samspil med foreningerne at udvikle og afprøve nye aktiviteter, som etableres som strenge på eksisterende foreninger eller som nye foreninger og er med til at sikre flere medlemmer
- At bakke op om foreninger, der gerne vil udvikle nye typer af medlemskaber og aktiviteter og sikre at retningslinjer og tilskudsregler justeres herefter
- At understøtte og inspirere foreningerne til at etablere fleksible og tilpassede aktiviteter af høj kvalitet til nye målgrupper
- At opsøge de gode erfaringer fra foreningerne og formidle dem via elektroniske platforme og inspirationsarrangementer til de øvrige foreninger
- At igangsætte udviklingen af aktiviteter for hele familien, så de voksne bliver positive rollemodeller for den næste generation og i forlængelse heraf, at igangsætte udviklingsforløb, der understøtter forældrenes rolle som medspillere til trænere, ledere, dommere samt børns sportslige og personlige udvikling
- At understøtte og sammen med foreningerne videreudvikle de sociale aktiviteter og fællesskaberne i foreningerne, så flere fastholder et aktivt fritidsliv

Kommunikation

Kommunikationen i foreningerne bliver stadig mere afgørende for at være en succesfuld forening og rekruttere flere medlemmer. Det gælder både den kommunikation, der er målrettet de nuværende medlemmer, men også de potentielle nye medlemmer. Og stadig flere kommunikationskanaler gør også, at der er brug for at styrke den del.

Målsætninger

Det er Byrådets mål:

- At profilere Viborg Kommune som et sted med mangfoldige aktiviteter for bredden, gode udviklingsmuligheder for talenterne og store idrætsoplevelser for hele familien
- At styrke kommunikationen mellem foreningerne og medlemmerne samt mellem foreningerne og kommunen
- At støtte foreningerne i fortsat at benytte digitale løsninger og de sociale medier til at udvikle foreningen, markedsføre deres aktiviteter og bakke op om det sociale fællesskab

Indsatser

Det gør vi ved:

- At være med til at fortælle de gode historier fra foreningerne via kommunens kommunikationskanaler og inspirere flere til at være aktive
- At bidrage til en synliggørelse af foreninger, aktiviteter, faciliteter, arrangementer og events
- At fremme brugen af fælles elektroniske platforme og systemer, så det er nemt for nye brugere at finde aktiviteterne
- At igangsætte et målrettet kompetenceudviklingsforløb, der fortsat styrker kommunikationen i foreningerne og med særlig fokus på digitale løsninger og de sociale medier
- At opsøge de gode erfaringer fra foreningerne og formidle dem via elektroniske platforme og inspirationsarrangementer til de øvrige foreninger

Samarbejde

Foreningernes samarbejde med folkeskolerne viser, at der er et potentiale for større samarbejde mellem foreningerne og kommunen til også at rumme flere områder. Samtidig ser vi, at foreningerne søger samarbejde med hinanden både indenfor samme aktivitet og på tværs af aktiviteterne. Og et styrket samarbejde er med til at fastholde og tiltrække medlemmer.

Målsætninger

Det er Byrådets mål:

- At styrke samarbejdet med foreningerne og med forskellige lokale og nationale partnere, der kan være med til at indfri visionen om flere aktive
- At basere samarbejdet på at fastholde og udbygge den høje kvalitet i aktiviteter, faciliteter og arrangementer
- At fremme højere grad af samarbejde og erfaringsudveksling mellem foreningerne i Viborg Kommune, så de gode ideer forankres i flere foreninger og resulterer i flere aktive

Indsatser

Det gør vi ved:

- At arbejde for flere kombinationsansættelser i samspillet mellem foreningerne, faciliteterne og de kommunale institutioner i lokalområderne
- At arbejde sammen med foreningerne om at identificere og rekruttere nye målgrupper
- At igangsætte initiativer, der bringer nye målgrupper ind i foreningerne og bringer foreningerne ind i nye sammenhænge
- At understøtte ildsjæle og netværk på tværs af foreningerne indenfor samme aktivitet, der arbejder på at højne kvaliteten og tiltrække nye aktive
- At understøtte netværk på tværs af foreninger, kommunale institutioner og andre partnere i et lokalområde

Flere aktive i andre fællesskaber

Vi er aktive i mange forskellige fællesskaber og som med foreningerne har de andre fællesskaber også et potentiale for at rumme endnu flere aktive. Det gælder både de forskellige kommunale institutioner, de selvorganiserede grupper og de private tilbud. Men også her kræver det fortsat udvikling og samarbejde. Derfor tager politikens del om flere aktive i andre fællesskaber afsæt i at styrke de tre kerneområder faciliteter, kommunale institutioner og samarbejde

Foto: Jacob Kaas, Viborg Stifts Folkeblad.

Faciliteter

Naturen og byens rum og veje er de mest anvendte arenaer for voksnes motion. Den type faciliteter tilbyder samtidig den fleksibilitet, som brugerne efterspørger. Derfor er gode faciliteter i det offentlige rum en væsentlig faktor for at få flere til at være aktive.

Målsætninger

Det er Byrådets mål:

- Fortsat at have fokus på motion og bevægelse som et væsentlig element, når byens rum og naturens muligheder skal udvikles
- At gøre det attraktivt, fleksibelt og lettilgængeligt, så flere bruger gang, løb og cykling som transportmiddel og dyrker motion i det offentlige rum
- At sikre etablering og drift af forskelligartede motionsfaciliteter i naturen og det åbne byrum, der kan være med til at skabe flere aktive

Indsatser

Det gør vi ved:

- At sikre etablering og drift af faciliteter i byens rum og i naturen, der matcher udviklingen i vores fritids- og aktivitetsvaner, så nye målgrupper bliver aktive
- At etablering og drift af faciliteter sker på tværs af forvaltningerne i den kommunale organisation
- At etablere og udvikle faciliteterne i samarbejde med de nuværende og potentielle brugere
- At aktivere nye faciliteter ved ikke bare at involvere brugerne i udviklingsfasen, men også at involvere dem i at skabe liv i de nye faciliteter
- At sikre motionsfaciliteter og gode vilkår for aktiv transport ved udvikling af nye boligområder
- At styrke formidlingen af hvilke faciliteter, der er i byens rum og i naturen og inspirere brugerne til at anvende dem

Kommunale institutioner

Rigtig mange af os er i kontakt med de kommunale institutioner og tilbud. Det giver os mulighed for at skabe adgang til de aktive fællesskaber, hvor vi som deltagere både kan lære og bidrage.

Målsætninger

Det er Byrådets mål:

- At de kommunale institutioner er et sundt fællesskab med fokus på udvikling, trivsel og glæden ved at bevæge sig
- At de kommunale institutioner og tilbud involverer og samarbejder med foreninger og organisationer i lokalområder
- At give de mennesker, der er en del af et kommunalt forløb, muligheden for at vælge fysisk aktivitet til

Indsatser

Det gør vi ved:

- At sikre samspil og samarbejde på tværs af de forskellige forvaltninger via netværk på alle niveauer
- At skabe relationer og netværk på tværs af de kommunale institutioner, så de kan dele viden og erfaringer og sammen udvikle nye aktiviteter
- At opsøge de gode erfaringer fra institutionerne og formidle dem via elektroniske platforme og inspirationsarrangementer til de øvrige institutioner
- At tilbyde inspiration og kompetenceudvikling til kommunale medarbejdere, der arbejder med fysisk aktivitet i institutionerne
- At bringe elementer fra foreningerne ind i skolerne via samarbejde, undervisningsmateriale og læreplaner og dermed lære børn og unge om demokrati og fællesskab
- At skabe aktiviteter for de mennesker, der er en del af et kommunalt forløb og arbejde for, at de også efter forløbet er en del af et aktivt fællesskab

Samarbejde

Steder hvor mange i forvejen er en del af et fællesskab, udgør et potentiale til også at blive et aktivt fællesskab, fordi det er nemmere at komme i gang og fastholde aktiviteten, når man er flere sammen. For at vi bliver flere aktive, er det altså væsentligt at indgå i et samarbejde med flere forskellige organisationer i Viborg Kommune.

Målsætninger

Det er Byrådets mål:

- At få flere aktive ved at samarbejde med organisationer på lokalt og nationalt plan, der kan være med til at indfri visionen
- At sikre indsatser med høj kvalitet ved at samarbejde med idrættens centrale aktører

Indsatser

Det gør vi ved:

- At invitere uddannelsesinstitutioner med ungdomsuddannelser og videregående uddannelser til samarbejde om at give eleverne og de studerende mulighed for et studieliv i balance
- At indgå i et samarbejde med boligselskaberne og det boligsociale fællessekretariat om at skabe kontakt til etablerede fællesskaber og oprette aktiviteter i boligområderne
- At etablere samarbejde med virksomheder og andre større arbejdspladser om at inspirere til et aktivt liv i arbejdsfællesskabet
- Forsat at samarbejde med voksenundervisningen om at være et fællesskab med attraktive bevægelsesfag
- At involvere idrættens centrale aktører i de forskellige samarbejder for at sikre overgang til foreningsfællesskaberne

Årlige handleplaner og evaluering

Politikken har mange indsatsområder, men vi kan ikke det hele på en gang. Derfor vil vi hvert år udarbejde konkrete handleplaner for delelementer af politikken. De skal tage udgangspunkt i en status på området og prioritere indsatser på baggrund af politikken. Handleplanerne skal bygge på erfaringer, nytænkning eller forskning og revurderes om de forskellige tilskud bakker op om det vi med politikken gerne vil skabe. Politikken tager afsæt i de eksisterende politiske og budgetmæssige forudsætninger i samspil med andre aktører og foreningernes egenfinansiering. Dermed skal handleplanerne være med til at kvalificere den politiske behandling på området.

Handleplanerne skal tage udgangspunkt i et samspil med de forskellige involverede aktører og skal sikre opbakning, ejerskab og koordinering på tværs af foreninger, organisationer, institutioner, forvaltninger og politiske udvalg. Politikken skal være et dynamisk dokument, der evalueres og revurderes i takt med erfaringer og den generelle udvikling. Derfor skal vi løbende drøfte om ny lovgivning, nye tendenser og ny viden giver anledning til ændringer. Handleplanerne og den løbende evaluering skal sikre, at vi kommer i mål med at blive flere aktive i Viborg Kommune.

VIBORG
KOMMUNE